

Łódź, dn. 18 stycznia 2019 roku.

Prof. dr hab. Janusz Kopczyński
Sztuki muzyczne, dyscyplina artystyczna instrumentalistyka

Zleceniodawca recenzji

Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu, Wydział Instrumentalny.
Pismo z dnia 24 października 2018 r., zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14. 03. 2003 roku tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65 poz. 595 ze zmianami Dz. U. z dnia 27. 07. 2005 roku Nr 164, poz. 1365, art. 14 ust 2 pkt 2).

Dotyczy

Uchwał Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu z dnia 24. 10. 2016 roku w sprawie wszczęcia, na wniosek Pana mgr Jakuba Kaszuby, przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka, wyznaczeniu promotora i recenzenta.

W nadesłanej mi przez Dziekana Wydziału Instrumentalnego, prof. zw. dr hab. Alicję Kledzik, korespondencji z dnia 20 listopada 2018 r. otrzymałem następująca dokumentację:

- 1.) Uchwałę nr 4/II/2016/2017 Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu z dnia 24 października 2016.

Rada Wydziału po zapoznaniu się z wnioskiem Pana mgr Jakuba Kaszuby, wykazem dorobku artystycznego, tematem i koncepcją pracy doktorskiej i propozycją promotora w osobie Pana Tomasza Gubańskiego, profesora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka zatrudnionego w Akademii Muzycznej w Poznaniu, przystąpiła do głosowania nad wszczęciem przewodu doktorskiego i wyznaczeniem promotora.

W wyniku głosowania tajnego na 18 osób uprawnionych, 11 osób obecnych, przy 11 głosach za wszczęciem przewodu i braku głosów przeciwnych i wstrzymujących się, Rada Wydziału wszczęła przewód doktorski w dziedzinie sztuki muzycznej, dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka w specjalności obój dla mgr Jakuba Kaszuby. W głosowaniu nad wyznaczeniem promotora oddano 11 głosów ważnych: 11 za wyznaczeniem promotora, głosów wstrzymujących i przeciwnych nie było. Tym samym Rada Wydziału podjęła decyzję o wyznaczeniu promotorem prof. dr hab. Tomasza Gubańskiego.

- 2.) Uchwałę nr 5/II/2016/2017 Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu z dnia 24 października 2016 roku w sprawie wyznaczenia recenzenta pracy doktorskiej w przewodzie doktorskim Pana mgr Jakuba Kaszuby. W głosowaniu nad wyznaczeniem mojej osoby recenzentem oddano 11 głosów ważnych: 11 za wyznaczeniem recenzenta, głosów wstrzymujących i głosów przeciwnych nie było. Tym samym Rada Wydziału podjęła decyzję o wyznaczeniu mojej osoby recenzentem.

Niniejszym stwierdzam, że w świetle ustawy z dnia 14 marca 2003 art. 14 ust. 2 pkt. 2 o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, tekst jednolity, oraz w oparciu o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 15 stycznia 2004 r. w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania czynności w przewodach doktorskim i habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora, tekst jednolity, Rada Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu podjęła prawomocną decyzję o wszczęciu przewodu doktorskiego mgr Jakuba Kaszuby dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka, w specjalności obój, oraz prawomocną decyzję o wyznaczeniu promotora - prof. dr hab. Tomasza Gubańskiego - oraz recenzenta w mojej osobie.

Podstawowe dane o kandydacie

Jakub Kaszuba urodził się 10.06.1990 w Poznaniu. Edukację muzyczną rozpoczął w POSM nr 1 im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu w klasie fortepianu, by w wieku lat 12 zainteresować się obojem, który stał się później jego instrumentem głównym. Swoje umiejętności obojowe nabywał i rozwijał pod kierunkiem prof. prof. Mieczysława Koczorowskiego i Tomasza Gubańskiego w szkole muzycznej II stopnia, a następnie w Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu (studia licencjackie w specjalności obój ukończone w 2012 r., studia magisterskie w specjalności obój ukończone w 2014 r.). W latach 2014-2017 odbył studia doktoranckie w swej macierzystej uczelni.

W latach 2010-2013 doktorant studiował w klasie śpiewu solowego prof. Marka Moździerza w Akademii Muzycznej w Poznaniu.

Swą wiedzę i umiejętności pogłębiał i doskonalił podczas studiów zagranicznych w ramach programu „Erasmus” w Royal Welsh College of Music & Drama w Cardiff/Walia (2015/16) i Malmö Academy of Music / Szwecja (2013/14), a także podczas mistrzowskich kursów obojowych prowadzonych przez tak wybitnych instrumentalistów jak: Burchard Gletzner, Giovanni Brianti, Maurice Bourgue, Marino Bedetti, Obertas Beinaris.

Był stypendystą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2015, 2013), Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego (2012/2013, 2013/2014), stypendystą programu *Młoda Polska 2015*.

Pan Jakub Kaszuba był uczestnikiem ponad dwudziestu konkursów obojowych i kameralnych o zasięgu krajowym bądź międzynarodowym, na których zdobywał nagrody bądź wyróżnienia. Jego najważniejsze osiągnięcia konkursowe to:

- II nagroda i nagroda specjalna za najlepsze wykonanie utworu kompozytora litewskiego na IV Międzynarodowym Konkursie obojowym *Liutauras Verba* w Kownie (2012),
- II nagroda na II Międzynarodowym Konkursie obojowym *Liutauras Verba* w Kownie (2008),
- wyróżnienie II stopnia w kategorii solowej (nagroda indywidualna), wyróżnienie I stopnia w kategorii kameralnej oraz nagroda specjalna za wykonanie utworu Karla Jenkinsa na World Music Competition IBLA Grand Prix 2013 w Ragusa we Włoszech (2013).

Doktorant prowadzi bardzo bogatą i wszechstronną działalność artystyczną, jako solista, kameralista i muzyk orkiestrowy. Od kilkunastu lat jest członkiem rodzinnego zespołu *Familiarne* – w skład którego wchodzi skrzypce, obój, wiolonczela i akordeon – z którym koncertował w kraju i zagranicą (ponad 100 koncertów). Występuje także w duecie z akordeonem – *Simitu Duo* oraz w trio *New Harmony*. W załączonej dokumentacji przedstawione zostały programy ponad 40 koncertów w charakterze solisty i kameralisty

Współpracuje (jako muzyk orkiestrowy – obój i rożek angielski) z Orkiestrą Filharmonii im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie, Orkiestrą Filharmonii Poznańskiej im. Tadeusza Szeligowskiego, Toruńską Orkiestrą Symfoniczną, Sinfonietta Polonia, Polską Filharmonią „Sinfonia Baltica”, Orkiestrą Symfoniczną Collegium F, Orkiestrą Filharmonii Gorzowskiej, Orkiestrą Filharmonii Pomorskiej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Bydgoszczy, *CoOperate Orchestra*.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska mgr Jakuba Kaszuby, zatytułowana „Ekspresyjne i brzmieniowe możliwości oboju, oboju d’amore i rożka angielskiego w wybranych kompozycjach repertuaru koncertowego XX i XXI wieku. Między tradycją i współczesnością” składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym, w skład którego wchodzi następujące kompozycje:

- Frank Martin – *Sonata da chiesa* na obój miłosny i organy.
- Eugene Bozza – *Divertissement* op. 39 na rożek angielski i fortepian.
- Benjamin Britten – *Two Insect Pieces* na obój i fortepian (zarejestrowane w wersji na obój i akordeon).

The Grasshoppers

The Wasp

- Witold Szalonek - *Quattro monologi* na obój solo

Monolog nr 1

- Barbara Kaszuba – *Elektrobój* na rożek angielski i taśmę
- Aleksander Szeligowski – *Concerto per tre strumenti ma uno esecutore* na rożek angielski, obój d’amore, obój i smyczki,

oraz rozprawy doktorskiej stanowiącej opis dzieła.

Trafny dobór nagranych dzieł, powstałych w XX i XXI wieku, pozwolił autorowi ukazać w sposób jasny i przejrzysty bogactwo i różnorodność ekspresyjnych i brzmieniowych możliwości oboju, oboju d’amore i rożka angielskiego, a także wielorakość problemów interpretacyjnych i wykonawczych.

Dzieło artystyczne prezentuje wysoki poziom, zarówno w warstwie muzycznej jak i warsztatowej, co sprawia, iż może ono zadowolić nawet najwybredniejszego słuchacza. Taka prezentacja dzieła była możliwa dzięki głębokiej wiedzy, która pozwoliła na wnikliwą analizę artystyczną. Każda z kompozycji została przedstawiona w sposób przemyślany (od strony budowy formalnej, agogiki, dynamiki frazowania, artykulacji) i jednocześnie wysoce kreatywny, ukazując doktoranta jako zdolnego i wrażliwego artystę, rozumiejącego w pełni prezentowaną muzykę. Na uwagę zasługuje także świetna współpraca z partnerującymi solistami artystami. Bardzo dobry warsztat instrumentalny doktoranta, piękny dźwięk oraz opanowanie wszystkich elementów sztuki wykonawczej (na wszystkich odmianach oboju), pozwala mu poruszać się swobodnie zarówno w tak bliskiej instrumentom rodziny obojowej kantylenie jak i we fragmentach o charakterze wirtuozowskim. Zaprezentowane rozwiązania artystyczne oceniam jako bardzo interesujące. Dowodzą one indywidualnej i twórczej postawy artystycznej doktoranta.

Obszerny opis dzieła, składa się ze wstępu, trzech rozdziałów i podsumowania. Zawiera także informacje o nagraniu dzieła artystycznego, streszczenie w języku angielskim oraz bibliografię.

Dwa pierwsze rozdziały, stanowią wprowadzenie do badań mających rozwiązać podjęte zagadnienie - jakim jest ukazanie szerokiego spektrum walorów brzmieniowych i ekspresyjnych trzech odmian oboju. Rozdział pierwszy przedstawia pełną rodzinę instrumentów obojowych, historię ich powstania i rozwoju, budowę, możliwości techniczne, ze szczególnym skupieniem się na współcześnie najczęściej wykorzystywanych odmianach: oboju sopranowym, oboju d'amore i rożku angielskim. W kolejnym rozdziale autor definiuje (istotne dla dalszych rozważań) zawarte w tytule pracy pojęcia: ekspresji i brzmienia, określając ich wzajemne zależności i różnice.

Najbardziej rozbudowany rozdział trzeci, poprzez drobiazgową analizę zawartych w tytule pracy kompozycji, ukazuje bogactwo możliwości brzmieniowych i wyrazowych trzech odmian oboju, z wyeksponowaniem indywidualnych cech każdego z nich. Różnorodność dzieł obojowej literatury XX i XXI wieku jakie zostały wykorzystane w pracy do rozwiązania podjętego zagadnienia, dały szansę przedstawienia obojowej rodziny z całym bogactwem jej potencjału artystycznego w repertuarze solowym, kameralnym czy koncertowym; w muzyce eufonicznej czy też wykorzystującej niekonwencjonalne techniki wydobywania dźwięku, z towarzyszeniem fortepianu, organów, akordeonu, orkiestry symfonicznej czy też warstwy elektronicznej, w dziełach o odmiennych założeniach formalnych i estetycznych. Wnikliwa analiza formalna, jak i szeroki zakres wiedzy dotyczącej przedstawionych utworów, jaki został zaprezentowany w tym rozdziale, są bardzo cenne i stanowią dobrą podstawę do zrozumienia zamysłu artystycznego twórców oraz do świadomej prezentacji dzieła, stanowiąc zarazem istotne źródło informacji dla młodych adeptów sztuki obojowej. Za szczególnie ważne należy uznać fragmenty rozdziału III dotyczące tak mało znanych kompozycji obojowych twórców poznańskich. Wydaje się, że dzięki omawianej pracy doktorskiej zyskały one szansę zaistnienia w polskim środowisku obojowym.

Praca zawiera drobne błędy redakcyjne, nie mające wpływu na jej ocenę.

Bogaty merytorycznie opis dzieła dowodzi pełnej znajomości przedmiotu prezentowanej przez autora tematyki, która jest efektem prowadzonych przez niego badań. W swojej pracy doktorant posługuje się dojrzałym językiem, myśli formułuje jasno i czytelnie. Dla prezentacji poruszanych zagadnień używa odpowiedniej terminologii. Właściwe opracowanie części opisowej pod względem redakcyjnym zapewnia czytelny przekaz. Autor wykazał się samodzielnością w prowadzeniu badań oraz formułowaniu wniosków.

Konkluzja

Praca doktorska *Ekspresyjne i brzmieniowe możliwości oboju, oboju miłosnego i rożka angielskiego w wybranych kompozycjach repertuaru koncertowego XX i XXI wieku. Między tradycją a współczesnością*. napisana została w oparciu o bogatą bibliografię.

Charakteryzuje ją obiektywizm, prawidłowość formowania myśli, rzetelność w prezentowaniu obcego dorobku intelektualnego. Doktorant wykazał się głęboką wiedzą teoretyczną i umiejętnością prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej.

Praca stanowi nowatorskie przedstawienie zagadnienia. W piśmiennictwie polskim nie ma prac o podobnym zakresie badań. Zaprezentowane w dziele artystycznym wykonania nie tylko ukazują problematykę określoną w tytule pracy, lecz są także kreacjami artystycznymi na wysokim poziomie. Istnieje pełna zgodność między opisem dzieła a efektem artystycznym dzieła.

Niniejszym stwierdzam, że praca doktorska pana Jakuba Kaszuby spełnia warunki ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art. 13.

Pracę doktorską pana Jakuba Kaszuby przyjmuję bez zastrzeżeń.

